

Politični pregled.

Deželno-zborska volilna preosnova je torej sprejeta. Sprememba se je ozirala zlasti na zahteve klerikalcev in Slovencev. Tako zvana delavska kurija dobi 10 mandatov; v tej kuriji volijo le tisti, ki nimajo v nobeni drugi volilne pravice. Kurija kmetiskih občin ima 28 mandatov; istotako 28 mandatov ima kurija mest in trgov. Z virilisti bode obsegal deželni zbor 87 poslancev. Volilna pravica je direktna in tajna. Za nas so sledeča volilna okrožja važna: Mesto Maribor (voli 2 poslanca). Radgona, Cmurek, zg. Radgona, Gnas in Strass (1 posl.). Celje, Brežice (2 posl.); Sevnica, Laško, Vojnik, Vitanj, Velenje (1 posl.). Slov. Gradec, Slov. Bistrica, Marenberg, Hohenmanten, Saldenhofen, Konjice, Šoštanj, Sv. Lovrenc pri Mariboru (1 posl.). Prassberg, Zgornjgrad, Zalec, sv. Jurij j. ž. Središče, Vranksko, Kozje, Šmarje p. Jelsah, Veržej, Rajhenburg itd. (1 posl.). Kmetijska volilna okrožja so: 1. sodnijska okraja Cmurek in Radgona (1 posl.); 2. sodnijski okraji Marenberg, Šoštanj, Slov. Gradec (1 posl.); 3. sodnijska okraja Slov. Bistrica, Konjice (1 posl.); 4. sodnijski okraji Maribor, zg. Radgona, Ljutomer, sv. Lenart (2 posl.); 5. sodnijska okraja Ptuj in Ormuž (2 posl.); 6. sodnijski okraji Celje, Vranksko, Zgornjgrad, Laško (2 posl.); 7. sodnijska okraja Rogatec in Šmarje (1 posl.) 8. sodnijski okraji Kozje, Sevnica, Brežice (1 posl.); v teh volilnih okrožjih so seveda mesta in trgi izpuščeni, ker volijo sami za-se. Od splošne kurije so za nas zanimiva dva okrožja; prvi obsega sodnijske okraje Ljutomer, zg. Radgona, Slov. Bistrica, sv. Lenart, Maribor, Konjice, Ormuž, Ptuj in Rogatec; drugi pa Celje, Marenberg, Slov. Gradec, Šmarje, Šoštanj, Vranksko, Zgornjgrad, Sevnica in Brežice. — Število deželnih odbornikov se je zvišalo od 6 na 7.

Štajerski deželni proračun. Finančni odsek deželnega zbora štajerskega predložil je preteklo soboto svoje poročilo o proračunu za leto 1909. Skupne potrebščine znašajo 31.976.856 K. Temu nasproti stoji lastno pokritje z 17.280.177 K. Primanjkljaj znaša torej 14.687.679 K.

Tri važne kmetске postavke je sprejel štajerski deželni zbor 10. oktobra i. s.; postavo o varstvu planin in pospeševanju planinskega gospodarstva, o novi ureditvi predpravice, glede produktov na lesu, paši in gozdu in o varstvu gozdnih pravic.

V Prazi so se ponovili češki izgredi z vso bestialnostjo. Jubilejsko leto, — tako praznično je panslavisti jubilej cesarja. Prišlo je do groznih pretepev. Končno je napravilo vojaštvo z orožjem red. Ali vsak hip je pričakovati novih izgredov. Vlada je zapretla, da razglasi takoj izjemno stanje, ako se izgredi ponovijo.

Vojska?! Položaj je resen. Črnagora grozi, v Srbiji se nadaljuje hujskanje v vojno, Turčija mobilizira, avstrijski vojaki so iz Novibazarja odšli, — to so zadnji dogodki.

Prepoved izvoza orodja. Vlada je sporazumno z ogrsko vlado prepovedala, da se izvažajo orožje, strelivo, deli orožja, nadalje konje in osle, nosne in jahalne živali, golobe in sploh predmete, ki služijo, za vojno zlasti v Srbijo in Črnogoro. Prepovedano je tudi, da se ti predmeti, ako so namenjeni za dotične dežele, peljejo skozi našo državo. Vlada je torej za vsak način pripravljena.

Turčija mobilizira. Dogodki na Balkanu so zelo resni. Turčija mobilizira. Doslej je že čez 100.000 mož mobiliziranih.

Kaj košta Boznija? V listu „W. D. K.“ izračunil je neki nemški poslanec denarne troške, ki jih je imela naša država z Boznijo in Hercegovino. Ti troški so: mobilizacija in oskrba 200 milijonov, raba armadnih potrebščin 40 milijonov, vzdržanje vojaštva v okupacijskih deželah skozi 30 let 1.000 milijonov, cestne zgradbe, železniške zgradbe in melioracije 350 milijonov kron, skupaj torej nad 1½ milijarde, to je nad 1.500 milijonov kron. In te dežele, ki so nas tako velikanske svote koštale, naj bi zdaj po mnenju gotovih prenapetežev, v prvi vrsti srbskih kraljemorilcev, pustili. Tako neumni pač Avstrijci nismo . . .

Kam vodi hujskanje? Ljubljanski razbijači so dobili po 2 do 6 mesecev ječe za svoje čine. Več štajerskih kmetiskih fantov je zaprtih, ko so

se pustili nahujskati. Kam vodi hujskanje? V ječo! In vi, občinski predstojniki, bode te odgovorni za napade nahujskanih pobalinov. Ako bi se napadi ponovili, prišli bi orožniki in vojaki in občinarji bi morali to plačati! Torej kam vodi hujskanje? V ječo in troške!

Dopisi.

Ptujski okraj. Časi so postali mirnejši in ljudstvo je začelo zopet po pravi poti korakati, ker je sprevidilo vso slabost vodila prvaških hujskačev. To pa našim rogoviležem ni po volji in zmirom še nas hujskajo proti Nemcem; odgovarjajo nas z grožnjami od nemških trgovcev, silijo nas v slovenske trgovine, akoravno je tam blago slabše in dražje, ker nimajo tako velikih zvez s fabrikanti. S tako surovim nasilstvom molijo nas in našo družino ter delajo grdo politiko. Mi imamo s tem velike sitnosti, veliko sovraštva in lahko rečemo celo hud boj, da se premagamo in otresemo teh gadov, kateri nas pri vsaki priložnosti pikajo in s tem strupom sovraštva zoper našega soseda Nemca navdajajo. Prestali smo že mnogo tlake, pa tudi tej gnusni gonji bomo naredili konec. Mi danes v našem prelubem „Štajercu“ odkrito povemo, da se ne damo s takimi sredstvi podjarmiti, in ako se vsi slovenski komandanti na glavo postavijo. Spoznali smo to prvaško-dohatarsko politiko: vi hočete le edino od neumnosti ljudstva živeti, vi hočete samo nemire, da bi voda tekla le na vaše mline. Dobro, le vlečite jarem k sebi, ali nas pustite proste, ker mi se vam ne udamo! Sramujte se vašega postopanja; saj vam le še tisti kaj verjame, kateri ni dalje videl kot preko praga. Mi hočemo prosto živeti v miru in slogi, spoštovati hočemo našega soseda Nemca, z njim na gospodarskem polju kupčevati in dobro ravnati. To naj bo naše geslo v tem žalostem času in Bog nam bo blagoslovil pravičnost našega življenja!

Iz Dravca. Dragi „Štajerc“! Sprejmi naj prej od nas Dravčanov prav lepi pozdrav! Letos smo imeli vsekakor prav dobro branje, če prav nas je trinčila dve leti na vse načine toča in posebno v tekočem letu suša. Naša letošnja kapljica je prav izborna, da celo taka, da bode kakor se nam zdi pokvarila nekaterim možgane. Možak ni lep in tudi ne pameten ako je pijan, a desetkrat slabše je še, če se napije ženska, posebno pa še taka, ki je dolgozejična. Kot stari Tvoji naročniki, dragi nam kmetijski list, Te prosimo, da bi nam posodil svojo praznično ojstro krtačo in bi pokrtačil eno izmed najhujših tukajšnjih klerikalnih žensk, ki ima tako hudi jezik, da je strah. Ker baš Tebe dragi „Štajerc“ ta žena zmerja, bomo Ti povedali kake besede je rabilo to pijano žensko bitje nasproti nekemu tukajšnemu posestniku, kateri je bil vojak. „Jaz kot ženska deset takšnih vojakov prekosim, kakor si bil Ti in, če ravno si že več let po svetu hodil itd. In to najbrž radi tega, ker je ta gospodar naprednega mišljenja in ker ni hotel trpeti, da bi ta ženska delala s svojimi klerikalnimi nogami nove pote po njegovem posestvu. Neža bodi pametna in pusti moze naprednega mišljenja ter „Štajerca“ pri miru, drugače pride vihar ne pa — „vihèr!“ — Dragi „Štajerc!“ Prosimo Te, priobči ta le dopis, če prav zanima le

Tvoje prijatelje iz Dravca.

Sv. Barbara pri Borlu. Preljubi mi „Štajerc“! Sem pač spet prisiljen en par vrstic spregovoriti. Nekateri opijanjeni so hoteli pri trgatvi delati neumnosti, pa so jim pametni možje to ubranili. Imena zamolčimo, tudi tistih, ki so hoteli v hišo vdreti. Ali ako bi bilo treba, jih še povemo. Enkrat vendar mora biti mir v fari kljub letošnji močni kapljici. Ker beho prvaške liste, so člani društva „Naprej“ Ogorelčevi košarji mislili, da smejo tudi po Halozah kakor v Ljubljani pobijati šipe. Tak se je zgodilo od nekaterih mlečozobnežev, da so metali kamenje v hišo in stonovanje našega naprednjaka gosp. Blaža Podhostnik v Gradiščah. Obrekovali so tudi nekateri čez cesarja itd. Slavna žendarmierja naj naredi mir po Halozih. — Prihodnjic kaj več.

Iz Ljubljane. Dragi „Štajerc“! Želim zopet eno novico naznati. Bil sem preteklo soboto v Ljubljani v gostilni Pepeta Boštjančiča v Kolo-

dvorski ulici in sem se vsedel k mizi, pri kateri je bilo več gospodov (seveda sami mlečezobci in neolikani zagriženi ljubjanski Slovenci). Jaz se, kakor po navadi, predstavim in so me takoj vprašali: „Vi pa gospod bolj po štajerski govorite“ — „Seveda“, sem rekel, „ako sem pa iz Štajerskega doma“. Potem pa pravi Martin Dolničar, kateri je agent pri tako imenovani „Ameriki“ v kolodvorski ulici 26, kateri ljudi v Ameriki pošiljajo: „A tako, potem pa že vemo da gotovo tudi „Štajerca“ berete“. — „O seveda“, pravim, „saj sem bil ta prvi aboniran na njega in še sedaj sem“. — „A tako, potem pa Sidsmarka tudi podpirate?“ — „O seveda, pa kaj to vam mar?“ pravim jaz? „Saj jaz Vas nič ne vprašam.“ Na to se je mogel odstraniti od moje mize, kjer ga je gostilničar proč spravil. Kjer so pa vsi navzoči vse to videli in vsi na njegovo stran, toraj so bili vsi na gostilničarja jezni, so vstali in rekli: A tak si Ti. Toraj dobro, od danes ne pridemo več pod Tvojo streho. Gostilničar pa pravi: Kakor hočete, bodo bolj olikani ljudje prišli kakor ste Vi. (Opomniti moram, da je bilo okoli 30 oseb). Potem pravi Dolničar meni: Vi ste ena baraba, k . . . a, vsi kateri Štajerca berejo so nič prida ljudi i. t. d. Sedaj sem ga pa dal enemu nemškemu odvetniku v roke. Na to so vsi ljudje vstali in šli iz gostilne. Naznanim vam tudi da je Dolničar rekel, da tisti „viš“ („Štajerca“) so zmiraj dobavljali in brez da bi ga bili naročili, in da ste se tožili, da ga ne smejte več pošiljati, ali pošiljate jim še vse glih in da tako se lahko potem reče, da je 15.000 natisov. — To je pač lepa manira agenta! No, gledali bomo Dolničarju na prste in v kratkem mu bomo že nekaj novega povedali!

Kranjska dežela je bankerotna in polna dolgova. Zato bi nas prvaki radi priklopili tej deželi, da bi mi za Kranjce dolgove plačevali. Pa iz te moke ne bo kruha! — Srbi hočejo vojsko z Avstrijo. Odzveti nam hucejo Bozno in Hercegovino, za katero smo Avstrijci plačali čez 1.500 milijonov kron. In prvaki držijo s Srbi, oni podpirajo te Srbe, oni so veleizdajali! Pa tudi iz te moke ne bo kruha!

Novice.

Dan naših mrličev.

Smrt . . . Ali ima ta beseda kaj groznega na sebi? Nekaj domi iz nje, nekaj čudnega, žalostnega, kot da bi gledal kakor vosek belo obličje in duhal vonj rumenih vrtnih rož . . . Kaj je smrt? Ali je konec? Ali je začetek? . . . Brezverci trdijo, da je konec. Pravijo, da smrt vse to konča, kar imenujemo „človek.“ Pravijo, da je kakor pri živali: smrt vstopi in ustavi tok krvi in srce neha biti in truplo se razdeli v kvarine, iz katerih je sestavljeno. In potem je konec . . . Tako pravijo brezverci! Ali verniki so temu nasprotnega mnenja. Oni si ne morejo predstaviti, da bi s končanim življenjem, z uničenim truplom končalo in bilo uničeno tudi to, kar imenujemo človeško „dušo“ . . . Verniki se spominjajo krasnega npanja, ki nam ga daje vera v nesmrtnost človeške duše . . . Oni trdijo v svetem navdušenju, da smrt ni konec, da je smrt le začetek boljšega, lepšega življenja, začetek življenja na onem svetu, v katerem ne bomo nosili več bremena, ki nam ga je naložil Adamov greh . . .

Najlepša vsebina vere je upanje! Vernik si ne more predstaviti, da bi imeli grobni črvi zadnjo besedo. Ne, kakor feniks iz ognja se dviga lahka duša človeška iz groba, da stopi pred večnega, večno ljubečega svojega sodnika . . .

To svitlo upanje smo posneli Kristovemu življenju. On, ki se je rodil v hlevu med trpini, on, kralj revežev, ki je pridigoval na gori, delil kruh ob zadnji sveti večerji, izpil kelih trpljenja do dna, nagnil na križu v smrtnem boju svojo glavo in umrl, — umrl, da zopet vstane, umrl, da reši zapaščen svet, — on, Jezus nacarenski, nam je zapustil sveto dedščino, veselo nado srečne bodočnosti na onem svetu . . .

In iz tega prihaja ljubezen. Ko bi ne ve-